

ਮੰਗਲਵਾਰ, 23 ਜੂਨ, 2026
9 ਹਾਝੂ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 558
ਬਿਕਰਮੀ 2083
ਜਿਲਦ/VOL. : 75
ਅੰਕ/NO. : 22

ਰੋਜ਼ਾਨਾ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ)	0181-5097305
ਕੰਪਿਊਟਰ ਰੂਮ	0181-5097310
ਵੱਥ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

DAILY NAWAN ZAMANA • TUESDAY, 23 JUNE, 2026

ਜਲੰਧਰ

YouTube nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

E-mail : nawanzamana@gmail.com

www.nawanzamana.in

ਸਫ਼ੇ : 14

ਹੁਣ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਹੋਣਗੇ ਸਾਕਾਰ

ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਵਾਹ
ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਕੋਈ ਆਪਣਾ
ਪੈਸੇ ਭੇਜੇਗਾ
ਤੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ
ਭੇਜੇਗਾ

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਮਾਵਾਂ
ਧੀਆਂ
ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਰ
ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ

₹1,000

ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਵਰਗ ਦੀਆਂ
ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ

₹1,500

1 ਜੁਲਾਈ, 2026
ਤੋਂ ਰਾਸ਼ੀ ਸਿੱਧੀ
ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ

ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲੁੱਟ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ

ਸਾਲਾਨਾ ਪੰਜ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਣਗੇ, ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਵਸੂਲੀ ਵਾਧੂ ਫੀਸ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸ਼ਾਨ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲੁੱਟ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੋਮਵਾਰ ਇੱਥੇ ਹੋਈ ਕੋਬਨਿਟ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ‘ਪੰਜਾਬ ਰੇਗੂਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਫੀਸ ਆਫ ਅਨਏਡਿਡ ਐਂਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਐਕਟ’ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਵਿੱਚ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਸੂਬੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਸਾਲਾਨਾ ਫੀਸ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਕੋਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ

ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਘਟਣ 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਲੋਡਨ (ਨ ਜ ਸ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦਾ

ਅਚਾਨਕ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਵੇਗਾ। 63 ਸਾਲਾ ਸਟਾਰਮਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਅਰਟੇਕਰ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਸਟਾਰਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 9 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਆਗੂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਹ ਪੁਕਿਰਿਆ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲ ਲਵੇਗਾ। ਜੁਲਾਈ 2024 ਵਿੱਚ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਆਰਥਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਦਾ ਗਾਢ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਸਟਾਰਮਰ ਦੀ

ਸੰਘ ਪਰਵਾਰ ਤੇ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫਿਰਕੂ-ਫਾਸ਼ੀ ਏਜੰਡੇ ਤੇ ਲੋਕ-ਦੋਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਭਰ 'ਚ ਵਿਰੋਧ ਵਿਖਾਵੇ

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ-ਕਿਸਾਨਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਜਲੰਧਰ (ਗਿਆਨ ਸੈਦਪੁਰੀ) ‘ਫਾਸ਼ੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰੰਟ’ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ-ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਫਿਰਕੂ-ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਰੁਚਾਵਾਂ, ਸੰਘ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਖਰੂਦੀ ਟੋਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਘਾਣ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ‘ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਘਾਤਕ ਹੱਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਮਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਰੈਲੀਆਂ ਤੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਰੈਲੀਆਂ-ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸੰਘ-ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲਮਕਦੇ ਆ ਰਹੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੱਲ ਲੱਭੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਬੇਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਕੱਠਾਂ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ‘ਚ ਲੋਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਦਿਆਂ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਲ ਝੰਡੇ ਵਫ਼ੇ ਹੋਏ

ਕੇਂਦਰਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਦਲੇ ਬਗੈਰ ਹੀ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਇਕੱਠਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਆਰ ਐੱਮ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐੱਮ ਐੱਲ) ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖ਼ਤਪੁਰ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐੱਮ ਐੱਲ) ਨਿਊ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਖਟਕ, ਐੱਮ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਯੂ) ਦੀ ਪੌਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਖੋ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂਆਂ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਡੀਮੇਘਾ, ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜਮਾਰਾਏ, ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਨੱਤ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਸਮਰ ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਿਲੂ ਰਾਏਪੁਰ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਈਰਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ।

ਲਖਨਊ ਦੇ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ 'ਚ ਅੱਗ, 15 ਮੌਤਾਂ

ਲਖਨਊ (ਨ ਜ ਸ) : ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਅਲੀਗੰਜ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਉਸ਼ਾ ਮਹਿਤਾ ਮਾਰਗ ‘ਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਸਵਾ ਦੋ ਵਜੇ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਲਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ 15 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ, ਗੋਮਿੰਗ ਜ਼ੋਨ ਤੇ ਪੈਂਟ ਸ਼ਾਪ ਸਣੇ ਕਈ ਅਦਾਰੇ ਹਨ। ਚੜ੍ਹਦੀ-ਚੜ੍ਹਦੀ ਗਵਾਹ ਅਮਨ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ 5-6 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਘਬਰਾਹਟ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਤ-ਅੱਠ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ।

ਡਾ. ਜੋਹਲ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਮੁਫਤਖੋਰੀ ਕਲਚਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਨ ਜ ਸ) ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਤਿਨ ਨਬੀਨ ਸੋਮਵਾਰ ਇੱਥੇ ਉੱਘੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਡਾ. ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਜੋਹਲ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਸੰਬੰਧ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਜੋਹਲ

ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਦਸ਼ਾ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਿੱਤੇ। ਮਿਲਣੀ ਮਗਰੋਂ ਡਾ. ਜੋਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਫਤਖੋਰੀ ਦੇ ਕਲਚਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗਤੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਪੈਸਾ ਮੁਫਤਖੋਰੀ ਦੇ ਲੋਧੇ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪੰਡ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੋਹਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਹਿਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਫਤਖੋਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਜੇ ਉਹ ਵੀ ਮੁਫਤਖੋਰੀ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ‘ਤੇ ਚੱਲੇਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਆਸੀ ਹਮਾਮ ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੋਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਫਤਖੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਹੰਗਾਂ ਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚਾਲੇ ਡੈੱਡਲਾਕ ਜਾਰੀ

ਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਕਰ ਧਾਮੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇਹਰਾਦੂਨ (ਨ ਜ ਸ)-ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਰੁਦ੍ਰਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਦਗੀਨਾਹ ਹਾਈਵੇ ‘ਤੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਲੰਗਰ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਨਗਰਸੂ ਦੀ ਛੱਤ ‘ਤੇ ਡੇਰੇ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜਥੇ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚਾਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਡੈੱਡਲਾਕ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ 16 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕਰਨਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਖੇ ਸਥਾਨਕ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਨੇ ਚਾਰ ਨਿਹੰਗਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਰਾਦਾ-ਏ-ਕਤਲ (ਧਾਰਾ 307) ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬੰਧਕ

ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਅਰਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋਮਵਾਰ ਰੁਦ੍ਰਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਬੰਧਕ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਾਬਾ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜੱਥਾ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪੁੱਜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਹੰਗਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਪੁਲਸ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ਮੰਜ਼ਲ ‘ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅੰਦਰੋਂ ਰਸਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ‘ਤੇ ਪੱਥਰਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬੀ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਨਾਲ ਮਿਲਣੀ-2026

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ

ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ
ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਗੇ

ਐੱਸ.ਏ.ਐੱਸ. ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ)
ਐੱਸ.ਏ.ਐੱਸ. ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ), ਪਟਿਆਲਾ, ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਰੂਪਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ
ਐਮਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸੈਕਟਰ 82-ਏ, ਮੋਹਾਲੀ
24 ਜੂਨ, 2026 | ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰੋ:
<https://forms.gle/PZjpvKuEA2iPRU6D9>

ਆਉ, ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੀਏ
ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਧਮਕੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭੇਜੀ, ਕਹਿੰਦਾ ਛੇੜ ਦੇਣੀ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜੰਗ ਮੀਆਂ।
ਗਾਗਰ ਖਾਲੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਖੜਕਦੀ ਪਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਤੋਂ ਹੱਥ ਹੋ ਤੰਗ ਮੀਆਂ।
ਪੰਜਾਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਧੀ ਹੋਈ ਹਾਰ ਭੁੱਲੀ, ਲੋਕ ਹਨ ਵੇਖਦੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰੰਗ ਮੀਆਂ।
ਮੁੜ-ਮੁੜ ਆਂਚ-ਗਵਾਹ ਹੀ ਲੜੀ ਜਾਣਾ, ਆਉਣੀ ਕਦੀ ਕੁਝ ਚਾਹੀਦੀ ਸੰਗ ਮੀਆਂ।
ਲੀਡਰ ਪਾਕਿ ਦਾ, ਹੱਥ ਆ ਵਾਗ ਜੀਹਦੇ, ਆਪ ਉਹ ਚੁੱਪ, ਵਜ਼ੀਰ ਪਏ ਬੋਲਦੇ ਨੇ।
ਬੋਲਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ, ਹਰ ਦਮ ਕੁਫਰ ਵਜ਼ੀਰ ਇਹ ਤੋਲਦੇ ਨੇ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਪ੍ਰਥਮ ਕੌਣ ?

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਛਪਿਆ ਇਤਿਹਾਸ ਇੰਜ ਲੱਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਹੋਵੇ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੋਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, 'ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਥਮ ਦੀ ਨੀਤੀ'। ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਛੋਟੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, '12 ਸਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ, ਵਿਕਾਸ ਦੇ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ।' ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਨਕਸਲ-ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸਾਕਾਰ। ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ 'ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ। ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ, ਰਾਜਪਥ ਬਣਿਆ ਕਰਤੱਵਯ ਪਥ, ਛਤਰਪਤੀ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਮੁਦਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਤ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਝੰਡਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹਰ ਯੋਜਨਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੀੜ੍ਹ-ਵਿਹੁਣੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ 'ਮੋਨੇਜ਼' ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੀਡੀਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੌਲੇ-ਖੌਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਹੁਣ ਅਪਣੀਆਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਲੱਗਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ 2017 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੈਸਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ (ਐੱਨ ਟੀ ਏ) ਕੀ ਹੈ? ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਸੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੋਦੀ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੌਰਟਲ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਾਲ-ਭਰ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ ਕਰਦੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜ਼ੋਰ। ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਬਾ ਬਣਾਇਆ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਤਰਜਮਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਰਗੇ ਅਦਾਰੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਲਡੋਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਵਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ।

2016 ਦੀਆਂ ਯੂ ਪੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਰੇਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ 2022 ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ 22 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ 2022 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਾਲ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 6000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਮੋਦੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਐੱਨ ਸੀ ਆਰ ਬੀ-2024 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਘੰਟੇ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2024 ਵਿੱਚ 10,546 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 10 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਡਰੱਗਸ ਦੀ ਲਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਦਫਤਰ (ਯੂ ਐੱਨ ਓ ਡੀ ਸੀ) ਮੁਤਾਬਕ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਡਰੱਗਜ਼ ਪੂਰੀ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਝੁਕਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੋਲ ਇਹ ਐਕੜੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ (2015, 10 ਮੌਤਾਂ), 2015 ਦੇ ਮਨੀਪੁਰ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਏਅਰਬੇਸ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ (2016, 7 ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਹੀਦ), ਉੜੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ (2016, 19-23 ਸੈਨਿਕ ਸ਼ਹੀਦ), ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ (2017, 8 ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਮਾਰੇ ਗਏ), ਸੁੰਜਵਾਨ ਆਰਮੀ ਕੈਂਪ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ (2018, 11 ਮੌਤਾਂ), ਪੁਲਵਾਮਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ (2019, 40 ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ), ਰਿਆਸੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ (2024, 9 ਤੀਬਰ ਯਾਤਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ), ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ (2025, 26 ਸੈਲਾਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ), ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਾਰ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ (10 ਨਵੰਬਰ, 2025, 15 ਮੌਤਾਂ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ? ਕੀ ਇਹੀ ਹੈ ਅੱਤਵਾਦ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ? ਮਨੀਪੁਰ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਭ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੈਕੜੇ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਤਿਹਾਸ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ, ਪਰ ਸੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਯੁੱਗ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਰੌਲਾ-ਰੱਧਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵੱਲ ਧੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੇਤਾ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ ਵਰਗੇ ਰਾਜ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਭਗ ਧਮਕੀ-ਭਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੋਦੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ।

ਇਸਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਝੰਡਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਮੋਦੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਭਾਰਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ ਮੋਦੀ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ 'ਪ੍ਰਥਮ' ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਿਸਾਨ, ਪ੍ਰਥਮ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਭਾਰਤ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਪ੍ਰਥਮ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਖੇ ਫੌਜੀ ਪ੍ਰਥਮ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪ੍ਰਥਮ ਕੌਣ ਹੈ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਥਮ ਹਨ ਅਭਾਨੀ ਵਰਗੇ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੇ ਹਿਤਾਇਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਭਾਨੀ ਦੇ ਲਿੰਟਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੁਕਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਭਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬੋਨਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰਥਮ' ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਥਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰਥਮ ਆ ਸਕੇ, ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਥਮ ਬਣ ਸਕਣ।

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਲਪੁਰ

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੰਗਲ ਦਾ ਕਨੂੰਨ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ। ਜੀਵਾਂ ਕੋਲ ਸਰਵਾਧੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹੀ ਰਾਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਰੇ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੀਵਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਢੰਗ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਉਤਪਤੀ ਵੀ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਛੱਡਿਆ ਤਦਰਾਂ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਜੰਗਲੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵਤ ਹਨ। ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Basic tendencies) ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਸਮੇਤ ਗੈਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਚੇਤ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਚੇਤ ਅਤੇ ਅਗੂ ਚੇਤਨ ਮਨ ਵਿਚ ਸੁੱਤੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭੁੱਲੀ-ਭੁਲਾਈ ਨੇਗਲੀ ਛੱਡ ਦਾਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਉੱਚ ਕੁਝ ਕਰ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਪਨ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਹਿਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕਦੋਂ ਸਿਗ ਉੱਗ ਪੈਣ ਕੋਈ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ

ਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ

2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੇ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਣ ਦੇ ਮਨਸ਼ੋ ਨਾਲ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਿਦ੍ਰੁਤਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਚੋਂ ਸੋਸ਼ਲਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਸੈਕੂਲਰ ਸ਼ਬਦ ਹਟਾਏ ਜਾਣ, ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਪਾਰਟੀ, ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਦੇਸ਼ ਗਰਦਾਨਿਆ ਜਾਵੇ।ਨਾਹਰਾ ਸੀ, ਐੱਤਕੀ ਦੀ ਵਾਰ 400 ਤੋਂ ਪਾਏ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਏਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਝੰਜੋਰੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਏਜੰਡਾ ਲੀਹੋਂ ਲਹਿਦਾ ਲੱਗਿਆ। ਇਸ ਆਸ਼ੋ ਦੀ ਪੂਰਤ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਜਪਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਡੀ ਲਿਮੀਟੇਸ਼ਨ (ਅਥਾਵੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ,ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ) ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ, ਪਰ ਮੜਾ ਹਾਰ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਨੇ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਰੋ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਹਰ ਹਰਥਾ ਵਰਤ ਕੇ 2029 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਏਜੰਡਾ ਸਰ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਧਰੀਆਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਖੁੱਧ ਨੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ/ ਭਾਜਪਾ ਲਗਭਗ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਘੀਆਂ ਨੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਾ ਦੇ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮਮਤਾ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਿੱਤੇ 80 ਐੱਮ ਐੱਲ ਏਜ 'ਚੋਂ ਕਰੀਬ 60 ਐੱਮ ਐੱਲ ਏ ਤੋੜ ਲਏ ਗਏ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕੁਲ 28 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚੋਂ 20 ਨੂੰ ਤੋੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਹੁਣ ਸੰਘੀਆਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ

ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ (ਯੂ ਟੀ ਬੀ) ਦੇ 9 ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਾਂ 'ਚੋਂ 6 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।ਸੰਘ ਦਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਅਤੇ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 37 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੁ ਦੀ ਡੀ ਐੱਮ ਕੇ ਦੇ 22 ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਭ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਦਲਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਸੰਘੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੁਹਿੰਮ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸੰਘੀ ਟੋਲੇ ਨੇ ਸਮੁਕੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਈ ਡੀ, ਸੀ ਬੀ ਆਈ, ਐੱਨ ਆਈ ਏ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਨਿਯਾਂ ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਆਲਟ 'ਤੇ ਲਾ ਰਖਿਆ ਹੈ।ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਜਦਾਚਾਰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਪਥਰਾਵ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 15-15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਾਉਣ ਦੇ ਵਾਦਿਏ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ 2026 ਵਿੱਚ 5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਐੱਮ ਪੀ ਖਰੀਦ ਕੇ ਬ੍ਰਿਜ਼ਦਾਚਾਰ ਅਤੇ ਇਫਲਾਕਗੀਣਤਾ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਮੋਦੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਐੱਮ ਪੀ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਬੋਲੀ 150 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ।ਸੰਘ ਪਥਰਾਵ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਫ਼ਾਸੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੀ ਸੱਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਸੱਤਾ ਦੇ ਅਸਲ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਇਕਮਾਤਰ ਸਰਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸੰਘ ਪਥਰਾਵ ਦੀ ਇਸ ਵਿਉਂਤਬੰਦ ਰਾਜਨੀਤਕ ਖੇਡ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਪੱਤੜੇ ਲੈਣ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਵੇਲਫ ਵੇਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਘ ਪਥਰਾਵ ਦਾ ਰਸਤਾ ਰੋਕਣ ਦੀ ਖੁੱਧਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ, ਜਦੋਂਕਿ

ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਹਾਲਤਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਰਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਭਗ ਵਿਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਭਾਜਪਾ ਅਜੇ ਚੋਣ ਬੁਕਾਰ ਉੱਚੇ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਕਾਤਲ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਅਜੇ ਬਚਾਈ ਖੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਵੰਗਲ ਵਿਚ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਹਾਰ, ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਛਮੀ

ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਡੈੱਡ ਲਾਈਨ ਖਿਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਜਪਾ ਆ ਰਹੀਆਂ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਜਿੱਤ ਗਈ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਕਦੇ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗੀ? ਪਿਤਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਬਣੇ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਫ਼ਾਸੀਵਾਦ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਪੀਭਾਸ਼ਾ ਜਾਨਣ ਲਈ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘੰਟਾਲ ਇਟਲੀ ਦੇ ਫ਼ਾਜ਼ਿਸਟ ਮੁਸੋਲੀਨੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸੋਲੀਨੀ ਦੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਾਰਤੀ ਵਾਰਿਸ ਹੈ।ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਡੀਆ ਗਠਜੋੜ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੋਰਾਬਾਦ ਜੁੜਨਾ ਤਹਿ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਡੀਆ ਗਠਜੋੜ ਵੀ ਕੇਵਲ ਚੋਣ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਡੀਆ ਗਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੀ ਸੱਤਾ ਦੇ ਤਵਾਜ਼ਨ ਨੂੰ ਦੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀਆਂ ਜਾਂ ਦੂਰ ਭੱਜਦੀਆਂ ਹਨ।ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਹੈ। ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਡੀਆ ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ

ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਇਡੀਆ ਗਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁੱਛ-ਪ੍ਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।ਹੁਣ ਫ਼ਾਜ਼ਿਸਟ ਦੀ ਮਾਰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਇਡੀਆ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਕਰਤਾ-ਯਤਾ ਬਣਨ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਡੀਆ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਅਮਲ ਵੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਵਰਗਾ ਘੁਮੰਡੀ ਅਤੇ ਮੱਕਪ੍ਰਸਤੀ ਭਰਿਆ ਹੈ।ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦਾ ਸੁੱਚਾ ਕਾਡਰ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਵ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਇਕ ਕੌਮ, ਇਕ ਚੋਣ, ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਕ ਧਰਮ ਵਾਲੀ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਸੱਤਾ ਪਰਾਧੀਨੀ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਨੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗੂ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਨਾਮ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਲੀ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਵਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ 20 ਸਾਲ ਤੱਕ ਰੋਧ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੇਮਾ ਸਮਾਂ ਰਿਹਾ ਓਡੀਸ਼ਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਵੀਨ ਪਟਨਾਇਕ ਆਪਣੀ ਠਾਣੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ।ਇਹ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਯੁੱਗ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੀਹੋ-ਲੀਹੋ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਧੜੇ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਜੰਢੀਆਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਹਨ।ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਅਤੇ ਉਧਵ ਨਾਕਰੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰੋਧ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੱਚੀ-ਸੁਚੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਲੋਕ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ : 98142-90163

ਅਮਰੀਕਾ-ਈਰਾਨ ਸਮਝੌਤਾ : ਵਿਸ਼ਵ ਅਮਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਦਾ ਗਿਸਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਤਣਾਅ, ਅਥਿਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮਤਭੇਦਾਂ, ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਪਰਮਾਣੂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਦੌੜ ਦੇ ਮਾਹੌਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਈਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾੜ੍ਹ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਪੱਖ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਲੱਗੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨੀ ਤੇਲ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ

ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਊਰਜਾ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਰਦੀਆਂ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਕੂਟਨੀਤਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਾਹ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਅਸਥਿਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਹੌਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਬੇਕਰੋਸਗੀ ਇੱਕ ਦਸਤਖ਼ਤ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ 2018 ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ੋਕ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸ਼ੋਕ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਈਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਵੀ ਖਦਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ

ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਰਾਈਲ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾੜ੍ਹ ਨਾਲ ਈਰਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਦੁਰਗਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿ ਇਸਰਾਈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਦਾਚਿਤ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਈਰਾਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣ ਉਸ ਨੂੰ ਠੱਕ ਦੇਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ।

ਉਧਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੀ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਤਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਆਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਸ਼ਵ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿਕਾਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਸਤਖ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪਾਲਣਾ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋਵੇਗੀ।ਜੇਕਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸੰਸਮ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੱਧ-

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭਾਲਣਾ ਸਭ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼

ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਕੌਮ ਦਾ ਸਹਮਾਇਆ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਮੁੱਖ
ਮੁੱਖ (ਰਫ਼ਾਏ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ) : ਸਰਵਹਿੱਤਕਾਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਦਰ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ, ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੇ ਵੱਖ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸਤਪਾਲ ਦੂਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ

ਸੁਨਾਮ
ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਯੋਗ ਅਸਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰੀ ਗਿਆ।

ਰਾਮਪੁਰ ਫੂਲ (ਦਫ਼ਤਰ ਜਿਲਦ) : ਲਾਲਾ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਸਰਵਹਿੱਤਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਦਰ ਰਾਮਪੁਰ ਫੂਲ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆ ਭਾਰਤੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ

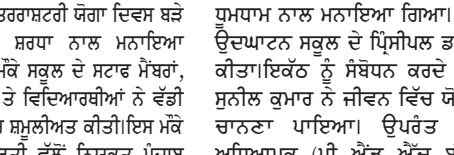
ਫਰੀਦਕੋਟ
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਮਿਤਾ ਬਾਂਸਲ ਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾ ਪਿੱਲੇ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਤਮਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਫਰੀਦਕੋਟ (ਐਲਗਜੈਂਡਰ ਡਿਊਸ) : ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਰੀ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਫਰੀਦਕੋਟ ਫ਼ਾਉਂਟੇ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਉਦਯਾਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਉਪਰੰਤ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕ (ਪੀ ਐੱਚ ਐੱਚ ਈ) ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਯੋਗਾ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਗੋਰਦਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ।

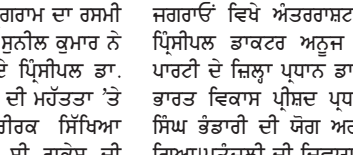
ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ
ਯੋਗ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਊਰਜਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

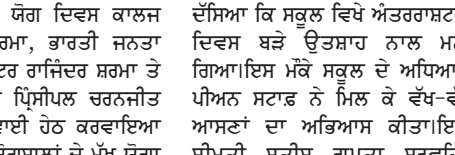
ਜਗਰਾਉ
ਮੌਖ਼ਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਗਰੇਵਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਮਨ ਗਰੇਵਰ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਲਕੇਸ਼ ਗਰੇਵਰ, ਰਾਜੀਵ ਕਪੂਰ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰ, ਬੱਚੇ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਗਯਸ ਨਾਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਤਪਾਲ ਦੂਆ, ਰਾਜੀਵ ਕਪੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੋਗ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀਰਕ ਕਸਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਰੀਰ, ਮਨ ਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਖੂਨ ਸੰਚਾਰ ਨੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਗਦੀਸ਼ ਗਰੇਵਰ, ਲਕੇਸ਼ ਗਰੇਵਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਮਨ ਗਰੇਵਰ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯੋਗ ਆਸਨਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਮਾਪਿਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਯੋਗ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸ਼ਰਲ ਆਯੋਜਨ ਲਈ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਊਂਟ ਲਿਟਰਾ ਦੀ ਸਕੂਲ ਰਾਮਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਆਨੰਦਪੁਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਗਨ ਬਾਂਸਲ, ਜਨਲਲ ਸਕੱਤਰ

ਜਗਰਾਉ (ਅਮਿਤ ਖੰਨਾ) : ਡੀ ਏ ਵੀ ਕਾਲਜ ਜਗਰਾਉ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾਕਟਰ ਅਨੁਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਚਾਰਚੀ ਜਠਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਦਿਵਾਣਾ ਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਹੁ ਟ੍ਰੇਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੋਭਾ ਸੈਨ, ਸਹਾਇਕ ਯੋਗਾ ਟ੍ਰੇਨਰ ਰਾਧਿਕਾ ਗੋਇਲ, ਸ਼ੈਲੀ ਗੁਪਤਾ, ਮੀਨੂ ਵਰਮਾ ਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਨੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਯੋਗਿਕ ਜੀਗੰਗ, ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਤੇ ਯੋਗ ਆਸਨ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਯੋਗ ਕਰਕੇ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰੋਗ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਯੋਗ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਕੌਸਲਰ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਪੂ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਦਿਯਾ ਸ਼ੈਲੀ ਚੋਪੜਾ, ਸੀਮਾ ਗਰਗ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਵੀ ਯੋਗ ਆਸਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕੀਤੇ। ਸਹਾਇਕ ਯੋਗਾ ਟ੍ਰੇਨਰ ਰਾਧਿਕਾ ਗੋਇਲ, ਮੀਨੂ ਵਰਮਾ ਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਯੋਗਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ

ਮੌਕੇ ਬਲਜੰਮ ਕੌਣਵੈਟ ਸਕੂਲ ਮਹਾਪ੍ਰਗਿਆ ਸਕੂਲ ਤੇ ਡੀ ਏ ਵੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਐੱਨ ਸੀ ਸੀ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਸੈਂਟਰੇਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੇਦ ਵਰਤ ਪਲਹਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਪੀਐਨ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਗ ਆਸਨਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਤੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਸਰਵਹਿੱਤਕਾਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਦਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਜਗਰਾਉ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੀਲੂ ਨਰੂਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਸ਼੍ਰੀ ਯਨੇਸ਼ ਨੇ ਯੋਗ ਕਰਵਾਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਵੱਲੀਆਂ ਦਾ ਰਾਮੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਸਟਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਐੱਨ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫ਼ਸਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰ. ਰੇਣੂ ਰਾਣੀ, ਪ੍ਰ. ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਐੱਨ ਐੱਸ ਐੱਸ ਵੱਲੀਆਂ ਤੇ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਯਸ ਸਨ।

ਗੀਮਾ ਮੰਡੀ
ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰੁਝੇਵੇਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਯੋਗ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੋਗ ਸਕੂਲ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅਧਿਰ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਵੱਲੀਆਂ ਦਾ ਰਾਮੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਸਟਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਐੱਨ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫ਼ਸਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰ. ਰੇਣੂ ਰਾਣੀ, ਪ੍ਰ. ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਐੱਨ ਐੱਸ ਐੱਸ ਵੱਲੀਆਂ ਤੇ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਯਸ ਸਨ।

ਪਵਨ ਗੋਇਲ ਤੇ ਗੋਪੀ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ : ਬਰਾੜ

ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ (ਮਨੀ ਸਿੰਗਲਾ)- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਿਹਨਤੀ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਜ਼ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਹ ਪੁੰਜਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਪਾਰ ਮੰਡਲ ਦੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਵਨ ਗੋਇਲ ਤੇ ਗੋਪੀ ਸਰਪੰਚ ਕੋਟਲਾ ਨੂੰ ਯੁਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਜਥੇਦਾਰ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਿਰਧਾਰ ਹਨ। ਤਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਵਨ ਗੋਇਲ ਤੇ ਗੋਪੀ ਸਰਪੰਚ ਕੋਟਲਾ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ, ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਮਿਲੇਗੀ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਬਰਾੜ ਨੇ ਦੋਨੋਂ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ।

ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਨ ਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰੇਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੀ 40 ਲੱਖ ਦੀ ਬੀਮਾ ਰਾਸ਼ੀ

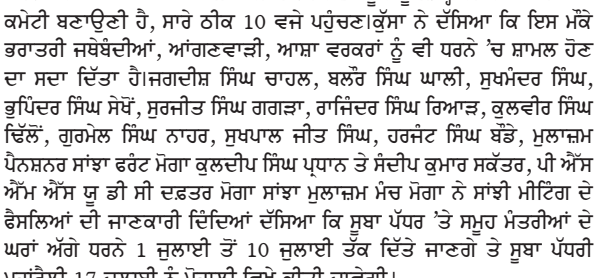
ਵਿਰੋਜਪੁਰ (ਅੰਬ ਸ਼ਰਮਾ)- ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਮੰਡਲ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪੁਰਜੇਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਡੀਜ਼ਲ ਸ਼ੱਡ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਤਕਨੀਸ਼ੀਅਨ-99 ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ, ਦਾ 20 ਨਵੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਆਫ-ਡਿਊਟੀ (ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਦੋਹਾਂ ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਰਗੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰੇਲਵੇ ਸੈਲਰੀ ਪੈਕੇਜ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਰੀਮ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੀਮਾ ਦਾਖ਼ਲਾ ਸਬੰਧਤ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਖਾਧਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਜਕ ਅਫ਼ਸਰ ਸੁਖਮੀਤੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਏ.ਜੀ.ਐੱਮ./ਸ਼ਰਲ ਹੋਡ ਕਪਿਲ ਕੁਮਾਰ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ 40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਸਵਰਗੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਵਰਗੀ ਰੇਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਡਿਪੈਂਡੈਂਟੀ ਤੇ ਡੀ.ਸੀ. ਆਰ.ਜੀ. ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤਰਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਮੰਡਲ ਨੇ ਦੂਖੀ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਡੂੰਘੀ ਅਦਰਦੀ ਤੇ ਸ਼ੋਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੇਲ ਪ੍ਰਧਾਨਕ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਜਾਨਣ ਪਹੁੰਚੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏਸਰ

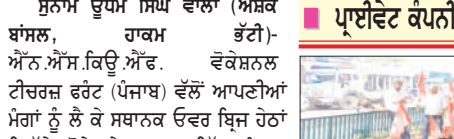
ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੋਹਗੜ੍ਹ)- ਪਿੰਡ ਸੱਦੇਵਾਲ ਵਿਖੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੱਦੇਵਾਲ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ) ਦੇ ਆਗੂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਿੰਡ ਸੱਦੇਵਾਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੱਦੇਵਾਲ ਦੀ ਬਿਪਤਾ ਦੀ ਘੜੀ ਮੌਕੇ ਸਾਰ ਨਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਰਾਏਸਰ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪੀੜਤ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਸਾਰ ਲਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡੇਢਾ ਸਿੰਘ ਕਲਾਲ ਮਾਜਰਾ ਤੇ ਸਾਬੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਗਿਰਫ਼ਤਾਰ ਹੋ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੱਦੇਵਾਲ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਜ਼ੰਗੀਰ ਕੁਧ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਹੋਇਆ। ਗੰਭੀਰ ਸਿਥੀਤ ਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲੱਤ ਕੱਟ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਤੁਰਨ ਫਿਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਕੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਮੌਜ 'ਤੇ ਹੀ ਹਨ।

ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਵੱਲੋਂ ਡੀ ਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ 25 ਮੁੰ, 17 ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਮੋਹਾਲੀ 'ਚ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮਹਾਂ ਰੈਲੀ : ਕੁੱਸਾ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)- ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਪੇਨਸ਼ਨਰ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਚ ਦੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੇਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਾਂਝਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਮੋਗਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਦੇ ਸਾਂਝਾ ਮੰਚ ਦੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੋਗਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਪੇਨਸ਼ਨਰ ਪੇਨਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ 25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਧਰਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੇਨਸ਼ਨਰ ਅਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਰਾਮ ਕੁੱਸਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਦੇ ਸਾਂਝਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਚ ਦੇ ਆਗੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਨੀਕ 10 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚਣਾ। ਕੁੱਸਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਬੰਧਕੀਆਂ, ਆੰਗਣਵਾੜੀਆਂ, ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਨੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਾਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਬਲੋਰ ਸਿੰਘ ਘਾਲੀ, ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਗਣਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਿਆਣ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨਾਹਰ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੌੜੇ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੇਨਸ਼ਨਰ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਮੋਗਾ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਸਕੱਤਰ, ਪੀ ਐੱਸ ਐੱਸ ਡੀ ਡੀ ਸੀ ਦਫ਼ਤਰ ਮੋਗਾ ਸਾਂਝਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਚ ਮੋਗਾ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵੈਸਲਾ ਕੀਤੇ 1 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੱਗੇ ਧਰਨੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ 10 ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮਹਾਂ ਰੈਲੀ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਕੋਠੀ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ

ਸੁਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਅੰਬ ਬਾਂਸਲ, ਹਾਕਮ ਭੱਟੀ)- ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ (ਪੰਜਾਬ) ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਥਾਨਕ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਇਕੱਠ ਹੋਏ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੈਂਬਿਨਟ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਕੋਠੀ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ। ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐੱਨ ਐੱਸ ਕਿਊ ਐੱਫ. ਸਰੀਮ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਕਰਮਾਣ 60-40 ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਰੀਮ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੀਤਾ ਵਿਰੋਧ
ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦ

